

Barcelona 5 de Octubre de 1923

L'Esquella de la Torratxa

Any XLVI Número 2326 15 cèntims — Atrassats, 30

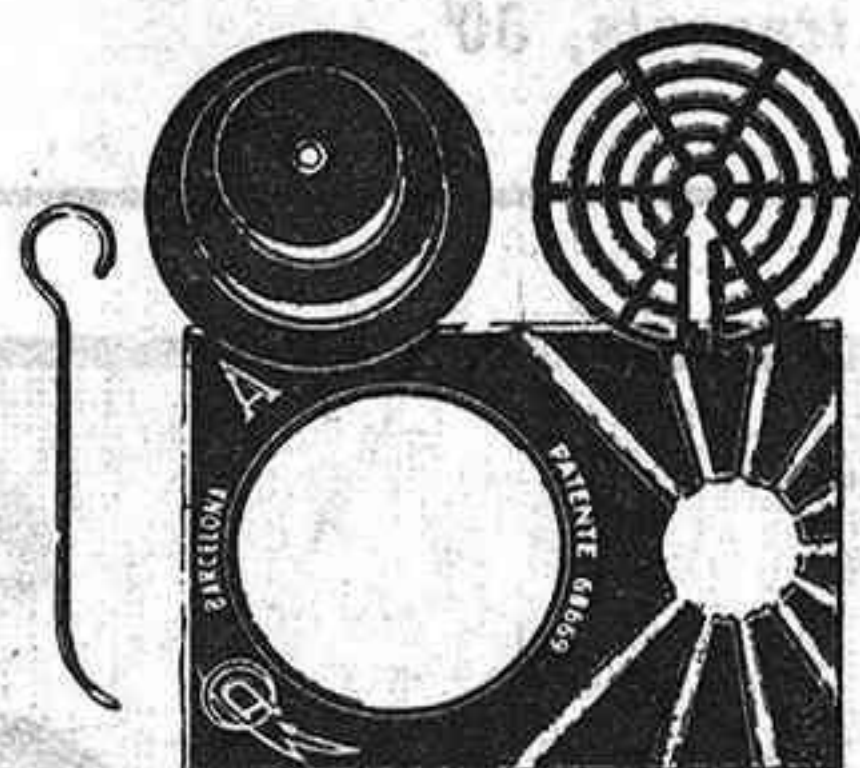
PERTENECE A LA BIBLIOTECA DE AYENES BARCELONA

A LA «TORRA»

—Ara, com que'ls han tret de Casa la Ciutat, suposo que alguns vindran aquí!

PLANXA "CUBRE-HORNILLO D"

Llimpiesa :-: Comoditat :-: Economia :-: Rapidesa

L'invent més senzill i més pràctic conegut. S'adapta a qualsevol fogó de carbó i de llenya sense cap classe de treball. De venda en totes les principals tendes de ferreteria i bateria de cuina
Tamany 26 X 37 c/m. Ptes. 15

DIPÒSIT GENERAL: DE-NEGRI-Rambla de Catalunya, 43.—Contra envio de Ptes. 15 en Gir postal o segells de correu, es remet a totes les estacions de ferrocarrils d'Espanya franc d'embalatge

GRAN SALÓN DORÉ

DE LA

GRANJA ROYAL

PELAYO, 58

LLETERIA I PRODUCTES
DERIVATS DE LA MATEIXA

PASTELERIA DE NATA
NATA EN CAPSETES
GELATS DE NATA

El SALÓN DORÉ és el punt de reunió de la bona Societat
El gran THE de la tarda - Cafè llet pastes sandwiches kochtails
"Souper" a la sortida dels Teatres

PIANOS ELECTRICS PER A BAR
GRAN MARCA ALEMANYA

FRATINOLA

PREUS I MODELS DIFERENTS

Marca Registrada

ROTLLOS DES DE 5 PTES.
Sovintelg de Novetats
Ocasions en aparells
precedents [de canvis per
: les nostres marques :

CASA WERNER

RAMBLA CATALUNYA, 72 (CANTONADA VALENCIA)

Telèfon 932 G.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

LA DESTITUCIO DEL MUNICIPI

El Directori ha destituït el municipi en pes; l'ha suspès en les seves funcions de regir, de mal regir, els interessos de Barcelona. Nosaltres, malgrat la nostra tradició francament catalana, aprovem l'acció del Directori. Naturalment, ens hauria plagut molt més que hagués sigut el poble, el poble en majúscula, qui destituís, no an aquest Ajuntament, a molts anteriors inclús. Però el poble, a Barcelona i al reste d'Espanya, no és una base, no és una veu ni és una opinió. Però això els grans homes de la nostra terra s'han trobat sempre isolats, sense l'ajuda imprescindible del poble. Si acceptem la fórmula jesuítica "el fi justifica els medis", que si que l'acceptem, ens hem d'alegrar de que els militars hagin foragitat de la casa de la Ciutat, a tots aquells que amb la faixa de regidor al ventre convertien aquesta casa en un lloc poc recomanable.

Es clar que entre els destituïts hi han persones d'honorabilitat sense màcula com hi han sigut en anteriors Ajuntaments, però estaven tan mal acompanyats, que la seva obra no tenia cap eficàcia, o en tenia ben poca.

Quan no fan uns les grans accions, és just i necessari que les facin uns altres, siguin els qui siguin.

Carta a un amic llunyà

«Me preguntes, tot astorat: Però què us passa a Espanya? Un sol fet t'explicarà tot l'actual trasbalsament. La *Gaceta* que mentia ja no menteix. Apareix a les nou del matí un decret a la *Gaceta*, i a les onze ja està complert. Aquest decret pot ésser ínfim, com l'ordenació de les hores en les oficines públiques, o màxim, tan màxim que porta en enrenou tota Espanya com la supressió de tots els municipis. Abans se suspenia un municipi, i les confabulacions i les conjures anaven des dels petits cacics al ministre de la Governació. Doncs ara, en una hora se suspenen els sis mil municipis espanyols.

»Enfonsats els ianquis, que volen tenir l'hegemonia de la velocitat i de la rapidesa d'execució. Perquè en cinc minuts tots els ajuntaments estaven destituïts, i en altres cinc minuts, tornaven a estar reconstituïts amb els vocals associats. Ha estat la prestidigitació pública més extraordinària que ha

presenciat la nostra història contemporània. Veieu sis mil municipis? Si? Doncs ja no hi són. No els veieu? No? Doncs ja hi tornen a ésser. En una hora, s'ha destituït a seixanta mil regidors, i s'ha ellegit a uns altres seixanta mil. Me sembla que és un record...

»Hem enfonsat als ianquis, però hem enfonsat també, an els alemanys. L'obediència absoluta junt amb l'organització, era lo específic dels alemanys. Nosaltres érem, sortosament, llatins, és a dir, homes que estimàvem la simpàtica indisciplina. I bé: Cap dels seixanta mil regidors, cap dels vint-i-cinc mil empleats, cap dels milers de catalanistes, cap dels milers de sindicalistes, han aixecat ni la veu, ni la mà. No es veu ni una bandera catalana, ni un regidor protestant, ni un empleat a un quart de deu pels carrers. L'obediència prussiana ha estat sobrepujada per l'obediència espanyola. El dia que damunt d'aqueixa disciplina s'imposi l'organització, algun viatger podrà dir allò que un viatger català, va dir a Berlín: «Vuit obrers municipals estan adobant el carrer. Els vuit pics s'aixequen i cauen a l'hora. Els vuit obrers semblen un sol obrer. Hem arribat a Alemanya». El futur viatger, dirà: «Hem arribat a Espanya.»

»I és que l'espanyol té unes magnífiques condicions contra lo que es creu, per a la disciplina i per a viure fora de tota democràcia. Per això abans que

LO QUE HAURIA DE DESAPAREIXER

L'arrendatari de tabacs, el pistoler i l'acaparador

existir un exèrcit prussià, hi hagueren uns tercis; per això Felip II, va crear, fa prop de quatre segles!, l'actual burocràcia; per això, encara hi ha un partit popular que el demana; per això, els partits polítics, inclús els republicans, han tingut quefes indiscutibles; per això no hem tingut revolucions; per això s'han donat els sindicats anti-democràtics; per això, avui, tothom obeeix.

»No som com els alemanys. Som més que els alemanys. En aquests la disciplina va de fora a dins, i en nosaltres de dins a fora. En lloc del món quan se mana, se mana tant com a Espanya, i s'obeeix tant. Els regidors sembla que estiguessin esperant l'ordre de destitució, els empleats la de firmar les llistes de assistència, els catalanistes de plegar banderes, els sindicalistes d'ésser bons xicots, i tots la d'obeir cegament. No oblidem mai que la companyia de Jesús que mana ésser «com un cadàver», va nèixer a Espanya.

»I ara, amic, t'explicaràs, des d'Alemanya, on vius, tot lo que estem veient i vivim... Alemanya és un desgavell, mentre Espanya forma en columna....»

PARADOX

La sorpresa

An els vocals associats que han substituït an els regidors destituïts, els hi diuen «els fills del bombo». Tots ho som fills d'un «bombo», però sembla que aqueixos ho siguin per partida doble.

Naturalment, hi ha de tot: metges, catedràtics, industrials, taverners, empresaris... Generalment, els regidors eren industrials, advocats o professionals, i com que els industrials ho eren a l'engròs, ningú se'n ressentia de que els hi fos donada autoritat.

Però ara, si. Ara, hi han per exemple, sabaters i com que els sabaters fan sabates que, devegades no es paguen al comptat, succeeix, com ha succeït, que el sabater, nou regidor, pugui fer-se valdre com a acreedor.

Així va passar el dilluns passat. Un empleat, davant dels nous elegits, entrà esverat, en la seva oficina.

—Saben qui és regidor?

—No.

—Fulano!

—I què?

—Doncs que és el meu sabater i li dec les sabates!

I hem de creure, que aquell dia el sabater regidor s'haurà apressat a passar la factura al funcionari municipal.

El respecte a la vara

La mateixa tarda del dilluns, els vocals associats procediren a l'elecció de càrrecs. Gairebé tots sortiren elegits per unanimitat i una papereta en blanc. En l'elecció del senyor Proubasta, cognom amb el qual resol la cooficialitat de llengües, no va sortir cap papereta en blanc, quedant demostrat que al senyor Proubasta no va servir el seu cognom.

Finida l'elecció de tinències d'alcaldia, un dels elegits, va demanar una mica de paper a un empleat.

—Tingui—li digué aquest.

—No, no és paper d'escriure—respongué el nou tinent d'alcalde.—És una mica de paper, per a embolicar la vara.

Aquest número ha passat per la prèvia censura militar

La gallina

Així que li obren la porta salta del galliner amb les potes juntes.

Es una gallina comú, modesta, que no pon mai ous d'or.

Enlluernada de llum, fa alguns passos, indecisa, per dintre del corral.

De sobte ovira el pilot en el que cada matí té la costum de revolcar-se.

S'hi rabeja, s'hi trempa, i amb una viva agitació d'ales, s'espolsa les puces de la nit amb les plumes gonflades.

Després va a abeurar-se en el platell costós omplent pel darrer plujol.

Acostuma a beure només aigua. Beu a glopedetes i aixecant el coll aguantant l'equilibri a la vorera del platell, seguidament es posa a pellucar l'escampada.

Prefereix l'herbei primet, els insectes i els grans perduts:

I va picant, picant, infatigable.

S'atura de tant en tant.

Dreta sota el seu gorro-frigi, amb la vista viva i el pap enfora escolta amb les dues orelles.

Segura de que no hi ha res de nou, aixeca les potes enlaire com els que pateixen de gota. Arronça els dits i els petja amb precaució, sensefer fresa.

Talment sembla que camini amb els peus nús.

JULI RENARD

Unes cadires d'istiu

Aquestes són unes cadires de vímets, unes cadires amb braços, amb alt respatller, unes cadires empeltades de silló. Aquestes cadires han aparegut a la Rambla del Mig, en aquell tros que ocupen tarda i nit els còmics. Algú s'ha estranyat de l'aparició d'aquestes cadires, i ha dit, somrient un xic per sota el nas, que's per allà on somriu tothom:

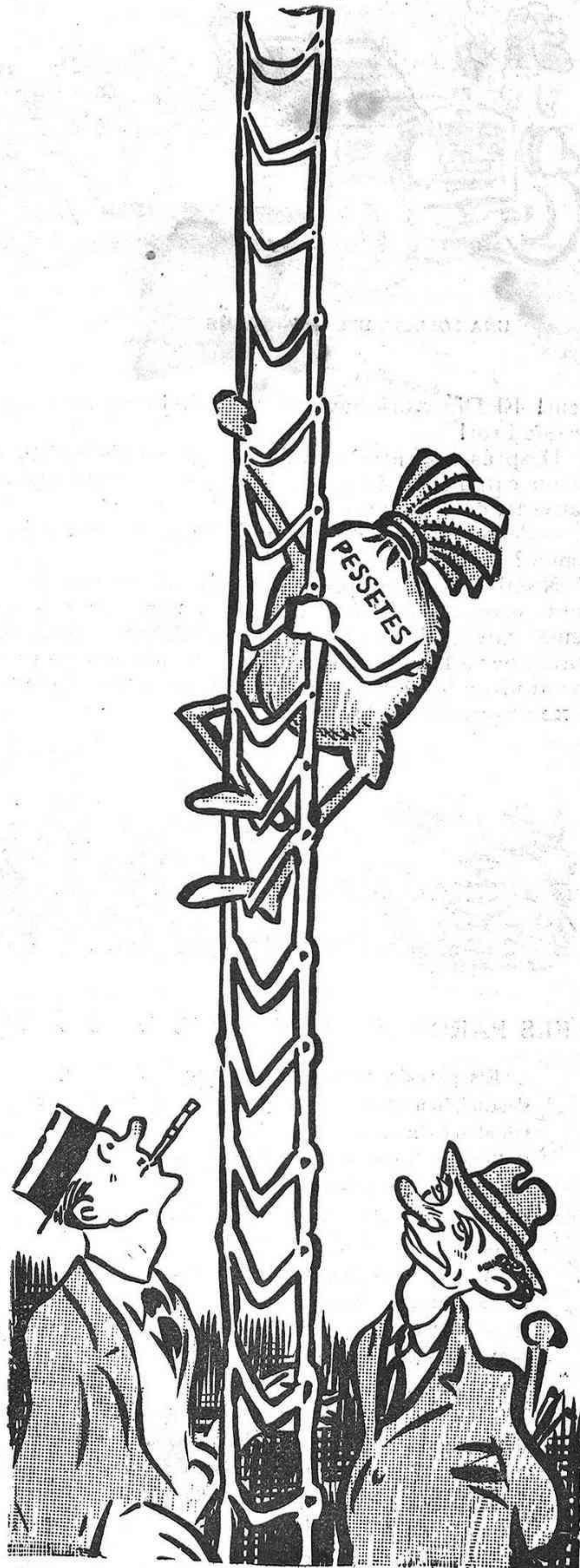
—Carai, quin confort!—Veritablement, al costat de les altres cadires de ferro, ronyoses i reventades, hi feien un gran paper. Eren unes cadires de platja elegant, de terrassa de Gran Casino. Es clar que no eren noves, és clar que no eren netes, però, de segur, tenien un passat gloriós. I un passat gloriós ja és molt. Lo que no eren, malgrat interceptar el pas per la via pública—i és una raó de força—*propiedad de todos los ciudadanos*, com aquells *parques* i *jardines* de trista i bruta memòria.

Doncs de qui eren?

—Dels socis del Círcol del Liceu, que sortien a pendre la fresca—ens ha contestat un cronista.

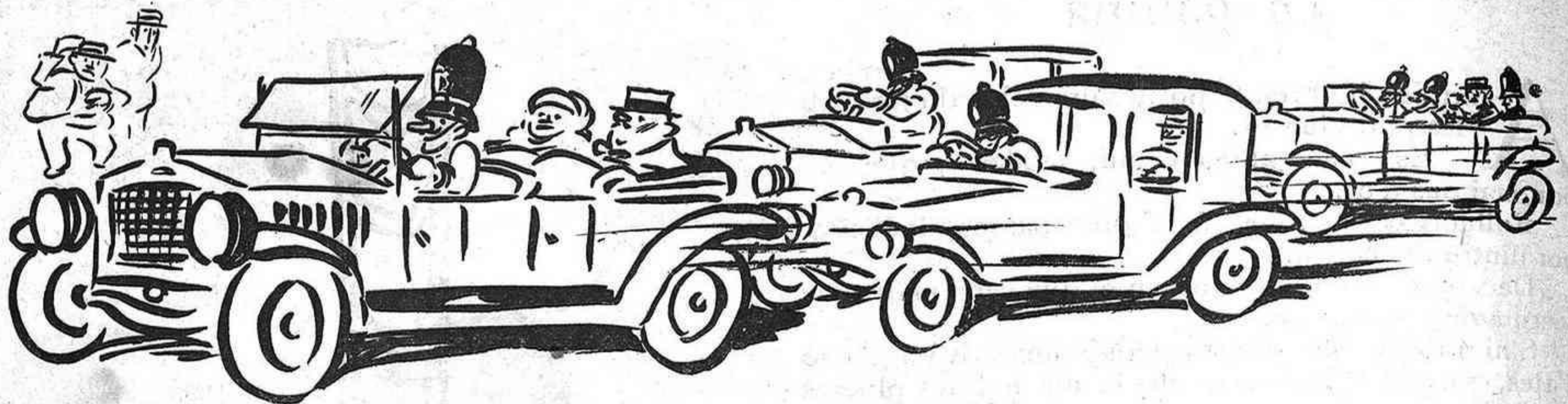
Un catedràtic de grec

El dilluns al mig dia hi hagué a Barcelona un tremolor d'ansietat. Ens havíem quedat sense Ajunta-

LA PESSETA

—Carai, jo em creia que pujaria i ara resulta que baixa!

UNA SOLUCIÓ DEL TERRORISME

Posar un policia de xòfer: així no hi haurien ni bombes ni atracaments

ment! El Directori havia sospès l'Ajuntament, amb alcalde i tot!

Després ens enteràrem de que seria nomenat alcalde un catedràtic de grec. I la gent, amb certa estranyesa, es preguntava:

—Però què hi farà un catedràtic de grec al Ajuntament?

Nosaltres creiem que sempre podrà fer més que el pobre marquès d'Alcella. Ademés si, com és de suposar, aquest catedràtic coneix història de Grècia tindrà una norma per a la ciutat. I no s'ha d'oblidar que'ls grecs constituïren un dels pobles més gloriosos de la terra. Això sempre és un consol.

ELS PARDALS I EL PASSEIG DE GRÀCIA

Els pardals, com qualsevol senyor Esteve que s'estimi, han anat aquest any—i consti que cada any fan el mateix—a passar l'estiu a fora. Això s'explica fàcilment: els pardals de la Rambla estan un xic empeltats de senyor Esteve. Si no tenen terra pròpia a Caldetes, Sant Hilari, o a La Garriga, estem segurs de que hi tenen niu.

Ara, els pardals, com el senyor Esteve, ja han tornat a ciutat. I s'han refugiat a tots als arbres de la Rambla. Per què aquesta predilecció pels arbres de la Rambla? No és pas que el pardal sigui tradicionalista. El pardal és l'ocell de idees més avançades, el més insurrecte, el més enemic de les lleis. Perquè, doncs, aquesta predilecció pels arbres de la Rambla, i no pels del Passeig de Gràcia, per exemple?

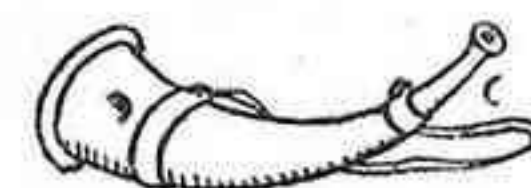
Nosaltres creiem que aquesta predilecció no obeeix a cap raó política o ideològica, sinó a una simple raó de simpatia, d'estètica. Els pardals estan enamorats de la Rambla, els hi sembla un lloc amable, s'hi troben bé. En canvi el Passeig de Gràcia els amoina, els inquieta.

El Passeig de Gràcia és el preferit per tota la gent ximple de Barcelona. Fixin-se que sempre està ple. La gent aquesta hi passeja, s'asseu a les cadires, fa malbé el castellà, pren el sol, l'ombra i tot lo que és barato de pendre. En certs moments el Passeig de Gràcia—certs moments que són els més—sembla una *colonia veraniega*.

En canvi la gent de la Rambla resulta més simpàtica, més humana, més de debó. La gent de la Rambla no és tan encarquerada, tan rígida, tan aristocràtica (?). Riu millor, amb més força i amb més sinceritat, té mals de cap, apuros de diners, es queda algun dia sense dinar, es queda algun dia a dormir a les cadires, s'enfada, crida, s'uneix a una manifestació, quan hi ha manifestació sigui del color que sigui, perquè la qüestió és manifestar-se.

Ve't aquí perquè els pardals prefereixen viure a la Rambla i no al Passeig de Gràcia.

XARAU

Espurnes

Ve el carro de l'aurora tot carregat d'estels.
Cauen horitzó endins com pluja de clavells.
No sé si sotragueja l'immens carro pels cels
que apar que els estels dringuin sonors com cascabells.

Era un infant que reia contemplant una flor;
la flor era ponzell i reia com l'infant.
«Riu, car la vida és curta». L'infant arrencà el plor.
La flor ja era esfullada i l'infant ja era gran.

La font. Està tranquil·la
i riu perquè li vé de gust,
però, dissimuladament vigila
amb el que compta i don el compte just.

Ombra. Concepte vag, inanimat;
caricatura fosca que la claror t'esguerra
has tant i tant perdut la dignitat
que sempre vas per terra.

Tu que comptes el temps voldries dir-me què és
rellotge de pared, campana de veu llorda?
I va seguir comptant, i—no sabent dir res—
de tant pensà en el temps, se li acabà la corda.

Rètol elèctric, xerraire impertinent,
que amb ton vocabulari ens enlluernes,
què en treus de dir grans coses a la gent
si tu has de restar a les fosques eternes?

Ventall obert, t'assembles a la mar
pel teu va-i-vé i el va-i-vé de l'onada.
Prop la mar hi ha muntanyes i el llambregueig d'un far;
tu tens a vora, els pits i el far de la mirada.

El camp de blat tremola de frisança;
devenir pa novell és son desig.
La falç com una amiga se li atança;
hi ha un grill que compta les hores al mig.

SALVADOR PERARNAU

La Veu s'escarrassa en demostrar que En Cambó no té res
que veure amb el cop d'Estat i que la nova del gran aconteixement
el va sorprendre a Constantinobla.

El que no diu *La Veu*, és si el leader regionalista s'ha enredat
amb alguna turca bona moxa

Que tot podria ésser.

Ell rai, que pot gastar!

ROMEA

En aquest teatre està a punt de començar la temporada oficial
de teatre català. Ens diuen que tenen moltes obres originals i
estrangeres. En Sagarra, En Soldevila, En Vallmitjana, l'Azèrtis,
En Drègueli, i tants altres.

Sembla que anirà tan bé. Millor.

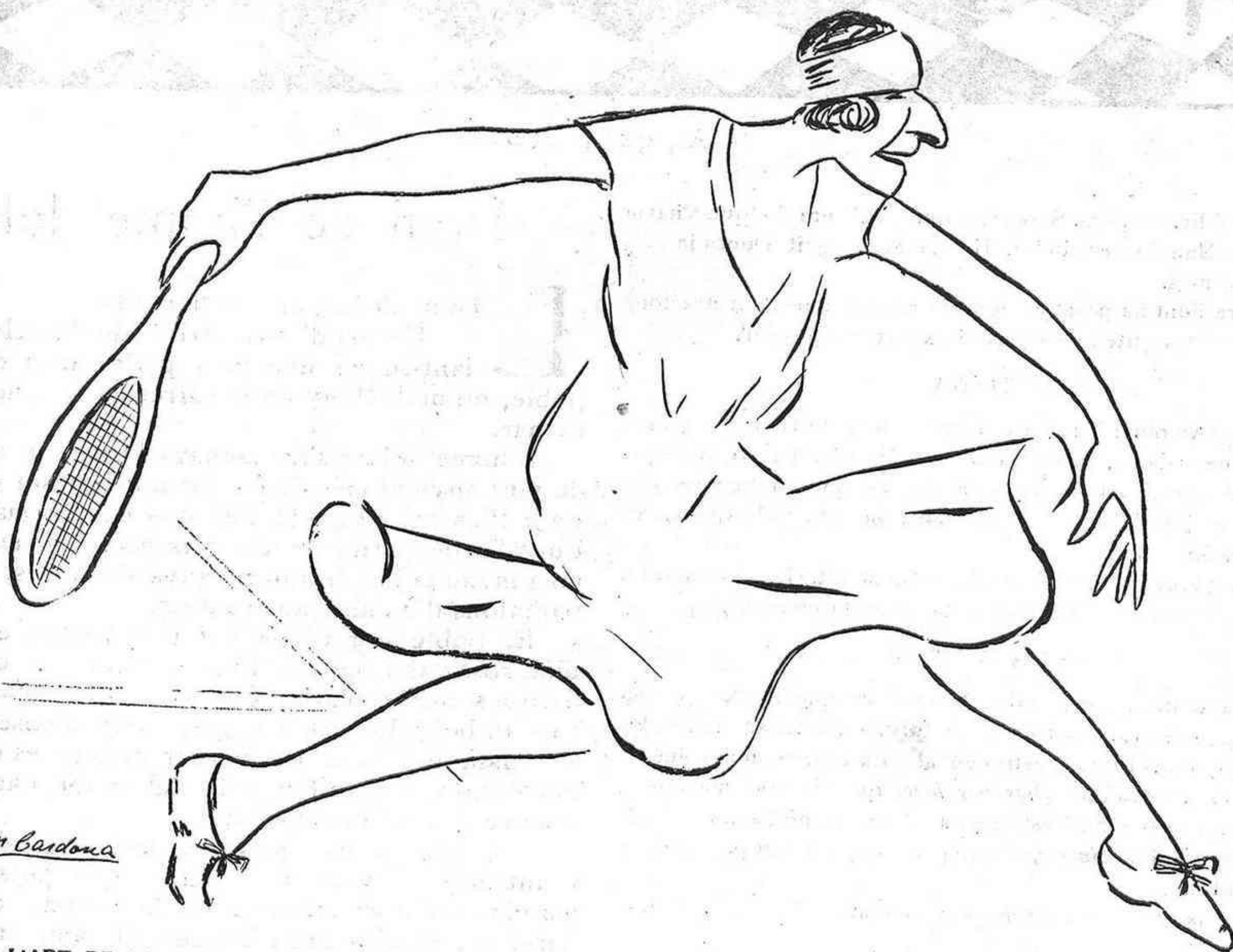
ELDORADO

En aquest teatre han estrenat una opereta vienesa que porta
aquest títol: *El tío Paco*. Una opereta vienesa i amb musica de
l'autor de *La casta Susana*, que's tituli *El tío Paco* és una cosa
un xic estranya i desconcertant, ja que aquest títol és més propi
d'un sàinet que d'una opereta.

Però això es degut a que els traductors d'aquesta obra són dos
senyors molt castissos i divertits: els senyors Asenjo i Torres del
Alámo. Lo que no és tan diverit és l'opereta. *El tío Paco* va ser
vir per a presentació d'un actor com no n'hi han gaires en el gènere
líric: el senyor Ozores.

APOLO

Al «Apolo» van estrenar una nova revista d'En Manolo Fer-
nández. Aquesta revista, escrita amb facilitat i amb certa gràcia,

DE L'ART DE LA PILOTA

Mlle. LENGLEN, campiona de tennis

EL MAL DE QUXAL DEL POBLE

—Ai, que patirem!

distreu al públic, no pesa. Suposem que això era lo 'que s'havia proposat En Manolo Fernández. Ho ha aconseguit. Doncs ja no's pot demanar més.

El mestre Font ha posat an aquesta revista unes il·lustracions musicals que l'acrediten de discret i expert compositor.

VICTORIA

Finalment va obrir les seves portes aquest teatre. El programa era a base de sainets, gènere que el públic ha arreuconat no sabem perquè, encara que ho suposem: per estupidesa. Sempre ens ha semblat millor *El santo de la Isidra*, per exemple, que qual-sevol *Montería*.

L'Anselm Fernández va ésser l'amo de la nit. Ja s'ho mereix, perquè ningú com ell per a interpretar aquesta mena d'obres.

PER A ACABAR

... I ja no tenim res més a dir. A no ésser que al «Nuevo» estrenen avui, si musics i coristes no es tornen a enfadar, (1) *El Pierrrot negro*; que avui també estrenen al «Barcelona» una comèdia d'En Linares Rivas: *Como Dios nos hizo*, que és molt malament; que al «Poliorama» també estrenen avui una comèdia d'En Lluís de Vargas que's diu *Cinema*, obra, per lo que's veu pel títol, de gran actualitat.

La setmana que vé els direm com ha anat.

Bos

(1) Ja no s'estrena, ja s'han tornat a enfadar. A veure si no obriran fins la temporada de l'any que vé!

La fi de l'home dolent

L'home dolent era un home bo. Un dia d'estiu arribà de Barcelona instal·lant-se en una casa petita dels defores del poble, no molt lluny de la carretera que dormita vora el mar.

L'home dolent s'anomenava Pius i no tenia menys de vint anys ni més de cinquanta; la testa del bon senyor Pius era alegrada per uns cabells mal pentinats i una barba petita un xic grisenca. La seva filla, una noia menuda i amb quinze anys declarats, vestia uns pantalons d'home blaus i tacats.

El poble dormilega s'estranyà molt en veure la filla rossa del senyor Pius pintant, en una tela, les barques de la platja. Cal notar que en aquell poble sols un boig de barbes negres pintava coses del món.

Passà tot l'estiu, i el senyor Pius no es deixà veure per l'església ni es feu amic del rector panxarrut. Ell sempre deia a la seva filla:

—Si un mal dia visitava aquesta església tan nova i tant lletja, i veia unes parets que potser tenen la mateixa color rovell d'ou de la façana, no em recordaria que en el món hi han temples amb art on prediquen coses massa fonamentades.

—Arrenqui tot lo que vulgui, però tingui compte amb la llengua!

Un dia el rector del poble va llegir un llibre del senyor Pius, en el qual els principis del cristianisme quedaven molt ofegats.

I com que el senyor Pius no anava a missa, ni a veure el rector panxarrut, ni escrivia en bé de l'església, passà a ésser l'home dolent que, en trescar per un carrer, fa amagar la quitxalla dintre les cases.

El poble havia rebut una sotregada.

L'arribada d'un personatge jove, amable i galant, seguit de varis servents feu que totes les noies—fins les lletges—s'abillesin amb més cura que mai.

Ningú sabia qui era, el jove galant, ni d'on venia. Feia companyia a la filla rossa del senyor Pius, mentre ell pintava, i aquesta es feu sensible a les paraules vulgars que ell li deia.

Una matinada la filla de l'home dolent es casava amb el jove galant i amable.

Aquesta narració tan concisa i tan tristoia té la fi de totes les coses tristes.

Havem trobat el senyor Pius amb una barba que de tant blanca semblava un pinzell d'emblanquinador. Captava una almoïna per les terrasses dels cafès de nit, i pernoctava entre els roquisars de Montjuïc, sota d'un dolmen i davant de la mar.

Ens han dit que la seva filla s'enmaridà amb un timador formidable que l'abandonà al cap de dos dies nocturns de desil·lusió. Ara, mig folla per les drogues, conductores de voluntats venia carícies en un burdell de preu, però tan baix com els altres.

En Pius, aquell home dolent, ha perdut l'esma d'aquest món i creu trobar-se en una terra on tots els homes són dolents.

FELIU DEDEU

FUTBOL

Athlètic-Barcelona

No vareig anar al partit del dissabte perquè no faig setmana anglesa a pesar de que els anglesos constitueixen un dels elements primordials del meu viure.

Sé que l'equip campió d'Espanya havia allargassat la cara dels equippers locals, però el resultat de 2 a 0 a favor del Barcelona, demostra que els nostres la saben llarga per a fer pagar cara la distinció campionica usurpada pels «lleons del Nord».

Aquell farcell tan ple de desil·lusions que portaven al llom tots els admiradors del Barcelona durant la tongada de repòs estiuenc, sembla que ja s'ha alleugerit amb l'esforç dels seus jugadors. Ells saben que la temporada passada va acabar-se en mig d'un grapat de desllorigaments, i arrepenents de la decadència aquella se'ns presenten cada partit amb més ànims, amb més agilitat, i amb un somriure arran de llavi i de sabata que fa augurar bones victòries.

El partit del diumenge fou d'una duresa interessant.

Cinc, foren cinc els *goals* que els braus jugadors de l'Athlètic reberen del Barcelona. Dient només que En Samitier n'entrà tres a la primera part i un a la segona, ja queda demostrada l'abnegació dels equippers barcelonins. L'altre es deu an En Planas i a una falta de l'adversari.

L'Athlètic en feu un per mitjà del interior dreta.

Els locals demostraren més domini en primer lloc a la segona part.

Els athlètics eren més impetuosos, però amb una impetuositat poc aciençada que si no els portà un resultat més dolent fou mercès an En Vidal que estigué molt fidel al seu títol de porter.

L'heroi—perquè en tot hi ha d'haver un heroi—fou En Sancho. La mitja part s'amenitzà amb una marxa atlètica entre quatre corredors que no arribà a ésser interessant.

El ple grandios sortí satisfet del camp i d'haver assistit al partit d'aquella tarda ben aprofitada.

Europa-Sans

En el camp del primer els de Sans feren de les seves.

A la primera part En Feliuet ja va entrar dos *goals* pel bon nom dels seus.

Si bé de primer l'Europa semblava aquella Europa de Postguerra, a la segona part va revifar-se en gran manera, i demostrà ésser bona per a sufrir i per a portar a cap tota classe d'atacs.

En Pedret suà de valent per a defensar la porta per on es proposaven fer-hi entrar la derrota de Sans. Les pilotes hi anaven com marlecs tirats per una ballesta; però ell sempre llest i destre, fins que l'Alegre etzivà un xut tan serio, que no hi hagué manera de prohibir-li l'entrada. Fou ben parat, però era tanta la força que portava que per poc tomba an En Pedret que's vegé obligat a deixar-lo passar.

L'empat el rubricà En Julià, i ja som en el dubte del desempat. Ningú vol rebre ultratges de la pilota i la passegem d'un cantó a l'altre fins que En Martínez, cansat d'aquell passatemp, s'esmunyí com una guilla per entre les cames de tots i engegà arran de porta el *goal* de la victòria.

Tots els esforços dels europeus per a abastar el segon empat, s'estrellaren davant dels ferrenys i fidels protectors del Sans.

Español-Martinenc

Arbitrà En Vela. No és d'estranyar, doncs, que sortíssim del camp talment com si anessim a la *vela*.

Les males companyies es troben per tot arreu i en aquest partit En Munill, que hi posava tot el seu braó, vegé inutilitzat tot el seu treball per no veure's ajudat pels seus defenses.

Cal reconèixer les bones jugades del Martinenc, però aquella tarda no va estar de sort. Va tirar un penal contra l'Español, però com que a la porta hi havia En Zamora ja no cal dir si passà o no.

En Lakatos entrà els tres *goals*, però també feu entrar el públic en el camp que volgué discutir un *off-side* a crits i a trompades.

BOXA

La preponderància del mastegot va fent-se reina del Univers. Dempsey ha destornillat a l'argentí Firpo, el que els seus compatricis consideraven la màquina d'abatanar invencible.

Però aquí, encara que no tenim un Dempsey, un Siki, un Carpentier o un Firpo, tenim moltes ganes de que en surti un tant o més invencible, però d'ànima de la terra, de la nostra terra forta i aspre.

Després de la victòria d'En Ricard Alís sobre el campió de França Porcher, tots els empresaris—i els que no n'han fet mai—s'apressen a contractar al nostre campió per a altres combats. Es dóna com a segur que, molt aviat i abans de disputar-se el d'Eu-

LA SITUACIÓ

—Diu que suprimiran l'impost d'inquilinat.
—Més valdria que suprimissin an En Vidal i Guardiola, que així no n'inventaria cap més.

ropa amb En Piet-Hoben, el veurem punyegar amb el campió de Itàlia i amb el de Portugal.

Segons hem pogut observar el seu *menager* senyor Pouli no para de rebre proposicions pel seu *pouliu*; aquest, sense estrafar la seva simpàtica rialla, espera la contestació de la I. B. U. per a defensar tots els atacs internacionals que es resumeixen en un sol nom: Europa.

REAGA

LES PRIMERES GOTES—DE LA CASA HUMIL LA CAMBRETA DELS MIRALLS

Després de la sequedat artística pròpia del istiu es solen presentar les pluges de la tardor amb grans i furientes exposicions que corren l'una darrera l'altra damunt dels aficionats, deixant-los com nous. Mesenguany no és pas així. Les exposicions d'Art comencen per un ruixim d'allò més agradós a *Càn Parés*, on En J. Sabater i Mur hi ha portat unes quantes pintures fetes als Jardins del Parc de Montjuic de bon matí, a ple sol i a la tarda, les quals es distingeixen per la claror que fan, encara que n'hi ha algunes que trontollen una miqueta.

Si jo tingués de triar un parell de quadros d'aquest Sabater (i amb ell són tres els Sabaters que pinten), em decidiria per la *Pèrgola dels Rosers*, i el *Jardí d'En Manelic*, mirant al Nord, així com per *L'arbre torrat*, que em recorda els fogons populars de les nostres castanyeres i els panellets de Tot Sants.

*
**

Qui ho diu que els artistes solen ésser uns somnia-truites?

D'ací endavant, al menys, no es dirà pas dels que figuren en els rengles del *Foment de les Arts Decoratives*, els quals han resolt al centim el problema de la *Casa Humil*, fent-hi entrar l'Art per la porta gran.

Si no ho voleu creure aneu a l'*Exposició del Moble* i cerqueu l'instal·lació del dit *Foment*, composta de quatre habitacions alegres, boniques, ben disposades, senzilles i barates, i en restareu convençuts. M'en ric jo de totes les societats que es dediquen a aixecar barragues a bon preu pels seus respectius associats; fet i fet no fan altra cosa que mones de Pasqua més o menys ben guarnides; en canvi aquests artistes han resolt el problema de donar caràcter i espiritualitat a la *Casa Humil*, enlairant-la per damunt de les casetes fetes amb motllo, d'una fredor atuidora.

*
**

L'Adolf Fargnoli, aquell artífex meravellós de les

capses encantades, té oberta una exposició de les mateixes a la cambra dels miralls del *Vichy Català*, a Caldes de Malavella.

El recull resulta exquisit i interessant a la vegada, i tot fa creure que es vendrà com pa beneït, si els quins prenen les aigües del *Vichy*, són capaços de capir el mèrit de les obres exposades pel subtil Fagnoli, artista i poeta en una peça, i volen servir de la *temporada* balneàrica

a Caldes de Malavella
una recordança bella.

C. ARBÓ

El bon procés

Curta conversació sentida l'altre dia des d'una llotja d'un teatre qualsevol.

—Doncs com va aquell procés sobre les dues masies quina propietat us era disputada?

—Per fi va acabar-se...

—Ahl... El felicito. Així, doncs, les dues cases de pagès són ben teves?

—Meves?... Cal

—Et planyo, noi. Va guanyar el teu adversari?

—Tampoc...

—Si no t'expliques més net...

—La una perteneix al meu advocat... i l'altra a l'advocat del meu adversari.

Els botiguers de la Plaça de Santa Anna es queixen de que no es veu el guàrdia urbà d'aquell lloc més que una estoneta al matí.

Que prenguin paciència. Quants botiguers trobaríem que no se'ls poden treure del damunt!

∞

Ja hi han arribat! Ningú corria, ningú cridava, però tots els que passen el temps trespolsats per la casa Gran no podien amagar l'engúnia que els minava.

Si en aquell moment haguessin tingut a l'alcanc un oracle, quants no haurien sigut els que l'haurien consultat!

A Càn Ampla han entrat, i quan ells hi han entrat vol dir que

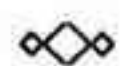

PUJARIOL
LA BONA (?) LITERATURA

—Tu, tan aficionada a llegir, ara fas ganxet?

—No veus, mamà, que els militars han tret tota la bona literatura.

són molts els que n'han de sortir. Per això els independents que depeneixin del que governa la casa senten una mica d'engúnia barrejada amb molta por.

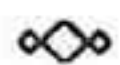

No hi ha cap regidor que no li hagin clavat la porta pels nassos. Nosaltres només sentim que no en sigués també l'Emiliano pel sol gust de veure com se li estarrufava el bigoti.

Un cop més ens queixem dels entrebancs que intercepten el pas d'un centenar de carrers.

Un cop més la nostra queixa caurà en el buit, i els ciutadans cauran un cop més entrebancats pels enrenous de les obres públiques.

Com a nova sensacional fem a saber:

L'enigmàtic Xenius, el jeroglífic de les lletres, el romboide de la saviduria, ja ha tornat de l'estranger. No sabem si l'han entès, però creiem que no.

Que sia benvingut el filòsof que més ha afavorit als fabricants d'específics contra el mal de cap.

Quan comença a venir la tardor, les fulles cauen; això és allò que tothom sap.

Aquest any la tardor s'ha avençat i per causes fora de les regles d'altres temps hem vist com queien dels branquillons dels quioscos una munió de fulles verdes.

Però com que el verd no pot mancar i menys si apreta la calor resulta que ocupa el lloc de la verdor barcelonina una altra mena de verdor importada de Madrid.

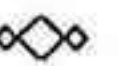
Ara si que la *guardiola* d'En Vidal ha rebut una bona trompada. De tan esbocinada que ha quedat dubtem de que hi hagin medis possibles que l'adobin.

Es allò: no hi ha manera de que una *guardiola* plena s'escapi d'una trompada.

A Cà la Ciutat hi ha una font, i en aquesta font hi ha un canti de terrissa. Això no és res ni res representaria si aquest canti d'aquesta font no l'haguessin tingut subjecte a una cadeneta que posava en evidència la poca confiança que hi havia entre els de la casa.

Doncs bé: aquest canti d'aquella font ja fa dies que no es veu enganxat a la cadeneta. Es una cosa que no treu cap a res, aquesta ridícula observació. Ja ho sabem, com també sabem que dels petits exemples ne surten els grans fets.

Decididament, en els actuals moments en que s'ha posat al descobert la munió d'empleats municipals que sols ho eren de nom i d'una manera vergonyant, és noblement encoratjador veure com s'homenatja an En Joan Clapera, l'empleat model, l'home que no ha escatit hores treballant per la bona marxa dels embrolats assumptes de Casa la Ciutat.

Aquells vuitcents comensals intercalats amb figures de relleu de tots els estaments polítics que diumenge passat li varen retre tribut d'admiració, i el sens fi d'adhesions despullades de mires partidistes, són prou perquè es puguin apreciar les dots de bonesa i d'activitat d'En Joan Clapera.

L'acte del restaurant del Parc no consistí en fer honor a la gastronomia, sinó per brindar fervorosament per l'empleat que tant i tant anònimament ha treballat per Barcelona.

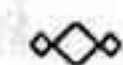

El «dandy» marquès d'Alella ja: disfrutará d'altra anomenada que la de la raó social «Fabra i Coats» i la del marquesat tan saborós com el vinet d'Alella.

No hi ha destronat que a última hora no justifiqui amb breus paraules la seva bona o dolenta actuació, i el nostre ex alcalde digué en el moment d'entregar la vara:

— Em plau entregar-li la vara, car en aquests moments els càrrecs públics són molt difícils de desempenyar.

Llàstima que no s'ho veiés abans de la sotregada!

Són tants els que passen a fer de regidors amb la seva qualitat de vocals associats, que, com és natural, se'n hi troben de tots colors.

Entre els tants diuen que hi ha un ex cambrer. An aquest si que li podran dir: «Aboca, noil!»

També ens assabenten que hi figura un carboner i que en els anuals d'aquest senyor hi figuren set denúncies per haver vengut carbó fent us del pes que sempre mira per l'amo.

Es allò: *Cosas veredes oi Cid en esa de los vocales.*

Els tinents d'alcalde de l'Ajuntament dissolt es reuniren al Saló de Conferències per a saludar als del nou Ajuntament.

Es allò. Mai està per demés, el quedar bé.

Antoni López, editor — Rambla del Mltg, núm. 20
Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Oim, 8
BARCELONA

Acaba de sortir el catàleg

ESPORTS - SANROMA

Demaneu-lo avui mateix S'envia gratis

A. SANROMA - Balmes, 62 - BARCELONA

(Si desitja s'enviï certificat, enviï 30 cèntims en segells)

Diògenes amb un llum cercava un home i no el trobà. L'hauria trobat amb la Làmpara

VULCAN 1/2 WATT

La trobarà a la
Rambla de les Flors, 26 (Botiga)

Banc de Barcelona

Aquest Banc en sa Casa Central i en la Sucursal número 1, continua realitzant les operacions de Compra i Venda de Valors, Renovacions, Conversions, Canvis, Agregació de Fulles de cupons i Revisió de llistes d'amortitzacions

Admet en dipòsit tota classe de valors

EXPOSICIÓ INTERNACIONAL DEL MOBLE

: : I DECORACIÓ D'INTERIORS : :

BARCELONA

Setembre - Octubre de 1923

Parc de Montjuich

Més de cent habitacions d'estil modern presentades per les millors cases d'Espanya i de l'Estranger.

Gran col·lecció d'objectes d'art i de mobiliaris en l'ampla Secció especial de França, en la que s'exhibirà a més a més una important aportació del guardamobles de l'Estat Francès.

Esplèndida instal·lació d'habitacions històriques reproduïdes exactament dels més famosos originals de l'art espanyol.

Riquíssima col·lecció de mobles i objectes decoratius antics, procedents de les més importants col·leccions particulars.

Nombrosíssima sèrie de tapissos antics. Dues notables col·leccions cedides per la Casa Reial. D'altres col·leccions procedents de diversos Cabildos i particulars.

Está encuadernándose y aparecerá en breve el más popular libro español

EL AÑO EN LA MANO

Almanaque - enciclopedia de la vida práctica para 1924

SUMARIO.—Santoral, Los calendarios, Almanaque perpétuo, Astronomía, Ferias y fiestas, Jardinería, Descubrimiento de la tumba de Tutankhamen por lord Carnavon, El Volcanismo, El Ingenioso Hidalgo don Miguel de Cervantes y Saavedra, Cocina, Himnos nacionales Sud-americanos, Como habla América de sus descubridores, Influencia de la luna en los cultivos, Fortuny y el romanticismo, El sueño, La Isla Maravillosa, Avicultura, A los novios, La prohibición del alcohol, La caza de fieras, Jacinto Benavente, Vida de Beethoven, La vida es un deporte, Anécdotas de hombres célebres, Pensamientos, La pipa, El poeta Gabriel y Galán, La evolución del automóvil y la preponderancia del coche americano, Mujeres célebres, Muertos ilustres del año, Reproducciones de caricaturas, Resumen diario, Pequeños y prácticos inventos y un sin fin de curiosidades ilustradas

Cubierta del notable pintor **SEGRELLES** impresa a varias tintas

NOTA.—Los señores corresponsales que no tengan formulado pedido, que lo hagan sin pérdida de correos, pues los pedidos se servirán por riguroso turno.

CATALANS IL·LUSTRES

RETRATS I BIOGRAFIES

Un volum luxosament imprès:

Pessetes 5

PENSAMENTS EN VERS

Original de *A. Llanas*
amb ninots d'En *M. Urgell*

Preu del volum:

Pessetes 0'60

POMPEYO GENER

LOS CENT CONCEYLS DEL CONCEYL DE CENT

Preu del volum:

Pessetes 1

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

A CASA LA CIUTAT

—Pueden ustedes retirarse: s'ha tancat la menjadora.